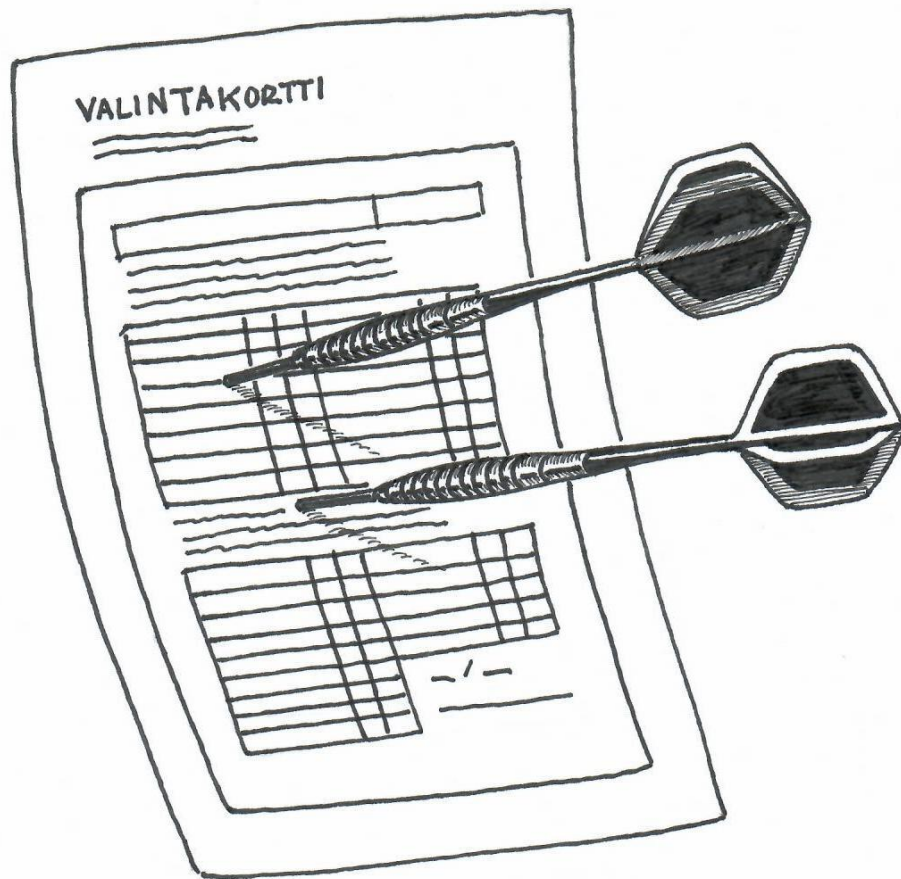

HAAPAVEDEN YLÄKOULU

VALINTAOPAS

2026-2028

HAAPAVEDEN YLÄKOULU

OPISKELUOHJELMAN VALINTA 8. JA 9. KOULUVUOTTA VARTEN

SISÄLLYS:

VALINTA	3
VALINTOJEN PERUSTEITA	4
VALINNAISAINEIDEN ARVIOINTI	4
KAHDEN TUNNIN VALINNAISAINEET	5
YHDEN TUNNIN VALINNAISAINEET	5
KAHDEN VUOSIVIIKKOTUNNIN (2H) "PITKÄT" VALINNAISAINEET 8. JA 9. LUOKALLA	7
YHDEN VUOSIVIIKKOTUNNIN "LYHYET" VALINNAISAINEET 8. JA 9. LUOKALLA	13
VALINTAKORTTIMALLI 8 LK	22
OMIA MUISTIINPANOJA	23

VALINTA

Oppilas valitsee 8. ja 9. kouluvuoden opinto-ohjelmaansa neljä tuntia kahden vuosiviikkotunnin aineita, siis kaksi ainetta. Näitä aineita opiskellaan sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla. Ne valitaan siis molemmille luokille samalla kertaa. Vähintään toisen näistä pitkistä valinnaisaineista on oltava **taide- ja taitoaine** (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous). Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät aina taide- ja taitoaineiden yhteiseen oppimäärään. Taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista muodostetuista opinnoista ei tule erillistä arviota lukuvuositodistukseen tai päättötodistukseen. Kunkin taide- ja taitoaineen päättöarviointi tehdään siinä vaiheessa, kun ko. oppiaineen koko oppimäärä on opiskeltu.

Lisäksi oppilas valitsee kahdeksannelle yhden tunnin ja yhdeksännelle luokalle kaksi tuntia yhden vuosiviikkotunnin aineita. Käytännössä yhden vuosiviikkotunnin aineet opiskellaan kahden viikkotunnin rytmissä joko syys- tai kevätlukukauden aikana. Nämä valinnat tehdään kahdeksatta kouluvuotta varten 7. luokalla ja yhdeksättä 8. luokalla.

JOS KYSYTTÄVÄÄ:

Valintaan liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä:

opinto-ohjaaja Kati Ainassaari puh. 044-7591348

tai rehtori Tuomo Järvenpää puh. 044-7591343

Pidä tämä opas tallessa yläkoulun ajan.

VALINTOJEN PERUSTEITA

Haapaveden yläkoululla on käytössä **jaksotettu opiskelu**. **Jaksoja** on lukuvuodessa **kuusi**. **Valinnaisaineet jatkuvat samoilla paikoilla jaksosta riippumatta. Lyhyet kurssit vaihtuvat kolmannen jakson jälkeen.**

Valinnaisaineista päätät yhdessä huoltajasi kanssa. Ennen ratkaisua on syytä tutustua tarkasti eri valinnaisaineiden sisältöihin. Valinta voi perustua esim. kiinnostukseen, taipumuksiin, harrastuksiin, tai jatko-opintosuunnitelmiin. Päätöstä tehtäessä on lisäksi syytä **ottaa huomioon**, että

- **kotitalous, käsityö ja kuvataide** päättyvät 7. luokalle ja jatkuvat vain valinnaisaineina. Nämä aineet ovat ns. **painotettavia aineita** ammatilliseen koulutukseen pyrittäessä eli 7.luokan numero ja mahdollinen valinnaisaineen numero yhdessä **vaikuttavat saamiisi pisteisiin yhteishaussa 9.luokalla**.
- kaikki valinnaisaineet ovat valittavissa sukupuolesta riippumatta
- mihinkään jatko-opiskeluun ei vaadita jonkin tietyn valinnaisaineen opiskelua, esim. lukioon pyrkimisessä ei tarvita B2-kielen (saksa) opiskelua
- jatko-opinnoissa on kuitenkin hyötyä, jos on opiskellut tähän alaan liittyvää ainetta
- yhteisiin aineisiin liittyvän valinnaisaineen todistusnumero voi parantaa pääsyyntämahdollisuuksia ammatillisiin oppilaitoksiin pyrittäessä (opiskeltava 2 vuosiviikkotuntia)
- valinnaisaineen opiskelun perusteella voi arvioida soveltuvuuttaan kyseisen alan ammatteihin.

VALINNAISAINIEN ARVIOINTI

Valinnaisten aineiden, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioinnissa käytetään samaa numeroarvostelua kuin yhteisissä aineissa. Arvioinnin perusteena käytetään kurssisuunnitelmien tavoitteita. Arvosana määräytyy oppilaan osoittamien taitojen, tietojen sekä tuntityöskentelyssä todetun aktiivisuuden ja yhteistyökyvyn yhteistuloksena. Aktiivisuudella voi korvata taidoissa esiintyviä puutteita.

Lyhyemmistä oppimääristä muodostuvaa koostetta ei katsota yhtenäiseksi oppimääräksi, vaikka oppilaan valitsemien oppimäärien yhteenlaskettu laajuus ylttäisikin kahteen vuosiviikkotuntiin. Lyhyiden kurssien arvioinnissa käytetään asteikkoa hyväksytty (H) / hylätty (E). Kurssit on hyväksytysti suoritettu, kun oppilas on ollut läsnä tunneilla ja kykyjensä mukaan aktiivisesti osallistunut tuntityöskentelyyn.

Mikäli hyväksytty / hylätty -periaatteella arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, voi sen suoritus vaikuttaa lisäksi kyseisen yhteisen aineen arvosanaan korottavasti. Valinnaisaineiden arviointikriteereistä voidaan päättää valinnaisaineiden kurssisuunnitelmissä tarvittaessa tarkemmin. Valinnaisaineissa ei yleensä järjestetä tuki- eikä erityisopetusta.

Onnistunut valinta keventää koulutyötä ja lisää koulussa viihtymistä.

Mieti tarkkaan valintasi, valinta on sitova.

KAHDEN TUNNIN VALINNAISAIINEET

Näistä valitaan **8. ja 9. luokalle kaksi ainetta**, siis neljä tuntia.

vSA	SAKSA (B2-KIELI)
vKS/tKS	KÄSITYÖ:
tKS1	TEKSTIILITYÖ
vKS2/tKS2	TEKNINEN TYÖ
tKS3	TEKNOLOGIAKURSSI
vKO/tKO	KOTITALOUS
vMU/tMU	MUSIIKKI
vKU/tKU	KUVATAIDE
vKP	KAUPALLISET AINEET
vMM	MAA- JA METSÄTALOUS

YHDEN TUNNIN VALINNAISAIINEET

8. lk:n valinnat, yksi aine = yksi tunti
KOTITALOUS
<ul style="list-style-type: none">• NUORISO KOKKAA JA LEIPOO (xKO81)• ILOISET JAUHOPEUKALOT (xKO82)
TIETOTEKNIikka
<ul style="list-style-type: none">• GOOGLEN APUOHJELMAT TUTUKSI (xATK81)• NÄPPÄINTAIDOT (xATK83)
KÄSITYÖ
<ul style="list-style-type: none">• LYHYTKURSSI 1 TS (xKS81) tekstiilityö• LYHYTKURSSI 1 TN(xKS82) tekninen työ• LYHYTKURSSI 2 TN(xKS83) tekninen työ• KORUKURSSI TN (xKS84)
KUVATAIDE
<ul style="list-style-type: none">• PIENOISMALLIKURSSI (xKU81)• KERAMIikka JA KUVANVEISTO (xKU82)
MUSIIKKI
<ul style="list-style-type: none">• BÄNDIKURSSI (xMU81)• LAULUKURSSI (xMU82)

LIIKUNTA
<ul style="list-style-type: none">• PALLOILUKURSSI (xLI81)• ERÄKURSSI (xERÄ81)
HISTORIA
<ul style="list-style-type: none">• HISTORIAN HAVINAA (xHI81)
MUUT
<ul style="list-style-type: none">• MUSIIKKIA JA MAKUJA (xMUKO81)• LUKUPIIRI (xAI81)• IHMISUHDEKIEMUROITA (xIK81)

9. lk:n valinnat, kaksi ainetta = kaksi tuntia
KOTITALOUS
<ul style="list-style-type: none"> • SUOLAISTA JA MAKEAA (xKO93) • HEI ME LEIVOTAAN (xKO94)
TIETOTEKNIikka
<ul style="list-style-type: none"> • NÄPPÄINTAIDOT (xATK93)
KÄSITYÖ
<ul style="list-style-type: none"> • LYHYTKURSSI 2 TS (xKS95) tekstiilityö • LYHYTKURSSI 3 TN (xKS96) tekninen työ • LYHYTKURSSI 4 TN (xKS97) tekninen työ
KUVATAIDE
<ul style="list-style-type: none"> • KAMERAKURSSI (xKU93) • PIIRUSTUS JA MAALAUS (xKU94)
MUSIIKKI
<ul style="list-style-type: none"> • BÄNDIKURSSI 2 (xMU93) • LAULUKURSSI 2 (xMU94)
LIIKUNTA
<ul style="list-style-type: none"> • KUNTOILU- /KUNTOSALIKURSSI (xLI93) • KAMPPAILULAJIT (xLI94) • ERÄKURSSI 2 (xERÄ91)
MAANTIETO
<ul style="list-style-type: none"> • MATKA MAAILMAN YMPÄRI (xGE91)

HISTORIA
<ul style="list-style-type: none"> • HISTORIAN HAVINAA (xHI91)
YHTEISKUNTAOPPI
<ul style="list-style-type: none"> • AJAN HERMOLLA (xYH91)
MATEMATIIKKA
<ul style="list-style-type: none"> • SYVENTÄVÄ MATEMATIIKKA (xMA91)
MUUT
<ul style="list-style-type: none"> • MUSIIKKIA JA MAKUJA (xMUKO91) • LUKUPIIRI (xAI92) • IHMISUHDKEKIEMUROITA (xIK91) • BOOSTIA OPISKELUUN (xBO91) • KAUNOKIRJOITUSTA (xAI92)

KAHDEN VUOSIVIKKOTUNNIN (2H) "PITKÄT" VALINNAISAIINEET

8. JA 9. LUOKALLA

VALINNAINEN B2- KIELI (jos englantia ja ruotsia alle 7, **ei suositella**)

Jokainen oppilas opiskelee peruskoulussa vähintään kahta vierasta kieltä. Ensimmäisen vieraan kielen opiskelu (**A-kieli**) alkaa peruskoulun 1. luokalla. **A1**-kieli on Haapaveden kaupungissa **englanti**.

B1-kieli on Haapavedellä **ruotsi**. Sen opiskelu alkaa 6. luokalla. Kolmatta vierasta kieltä eli **B2-kieltä** voidaan opiskella valinnaisaineena 8. luokalta lähtien. Haapavedellä valinnaisena **B2**-kielenä oppilas voi opiskella **saksaa**.

Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, ettei oppilaan päästötodistukseen merkitä numeroarvosanaa valinnaisesta B2-kielestä, numeroarvosana jätetään pois ja todistukseen laitetaan poisjätetyn arvosanan tilalle merkintä "hyväksytty".

1. SAKSA / 2h (vSA)

"Willkommen zum Deutschlernen! Tervetuloa opiskelemaan saksaa!

Saksan opinnoissa aloitetaan aivan kielen alkeista. Opit esittelemään itsesi ja kertomaan itsellesi tärkeistä asioista, mm. vapaa-ajan vietosta, perheestä ja harrastuksista. Myöhemmin opitaan erityisesti matkaillessa tarvittavaa sanastoa. Saat myös tietää paljon saksankielisten maiden kulttuurista ja tavoista! Saksan kieltä puhuu Euroopassa äidinkielenään yli sata miljoonaa ihmistä Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä. Nämä maat ovat kehittyneitä teollisuusmaita ja Suomelle tärkeitä kauppakumppaneita. Saksankieliset maat ovat myös suosittuja opiskelu- ja harjoittelumaita mm. kauppatieteen, tekniikan, luonnontieteiden, musiikin, kuvataiteiden ja teatterialan opiskelijoille.

Suomessa tarvitaan sekä kaupan ja teollisuuden aloilla että matkailuelinkeinoissa saksan kielen hallitsevia työntekijöitä, sillä saksalaiset ovat suurin ulkomainen matkailijaryhmä maassamme ja Saksa on Suomen toiseksi suurin viennin kohdema (2024). Oppitunneilla käytetään Magazin.de 1 ja 2-materiaalia, joka ohjaa käytännönläheisen kielen omaksumiseen. Opiskelun lomassa pelataan, tehdään pieniä projektitoita sekä harjoitellaan arkipäivässä ja matkailussa tarvittavia sanontoja, mm. kahvilassa ja kaupassa asiointia sekä tien neuvomista. Sama kirja on käytössä myös lukion saksan opinnoissa, joten opintojen jatkaminen on helppoa.

2. KÄSITYÖ

TEKSTIILITYÖ / 2 h (tKS1)

Tekstiilityön kahden vuoden kurssilla syvennetään ja harjaannutetaan aiemmin opittuja käsityötaitoja sekä annetaan eväitä arjen haasteisiin kuten korjausompeluun. Samalla annetaan entistä paremmat mahdollisuudet eriytyvälle ja yksilölliselle työskentelylle jokaisen oppijan erityisosaamisen ja suuntautuneisuuden mukaan. Valinnaisessa tekstiilityössä painottuvat

persoonallisuus ja omaleimaisuus käsityön tuottamisessa sekä suunnitelmallinen ja itsenäinen työnteko. Onnistuneet oppimiskokemukset ovat käsityön tuottamisessa tärkeitä oppijan myönteisen minäkuvan kehittymiselle.

Kurssien sisällöt ovat jatkoa seitsemännen luokan tekstiilityön kursseille. Pääsääntöisesti suurin osa tunneista on käytännön töitä, joissa syvennytään entistä paremmin laitteisiin ja erilaisiin tekniikoihin. Oppilaalla on mahdollisuus valita töitä ja tekniikoita oman kiinnostuksen mukaan.

8. lk

Lankatyö

- Esim. neule-, virkkaus- tai makrametyö. Työn ja tekniikan voi valita oman kiinnostuksen ja haastavuuden mukaan. Työ voi olla esim. neulelapaset, -huivi tai -pipo.
- Virkkauksessa voit toteuttaa esimerkiksi virkatun maton tai laukun ja makrametekniikalla seinävaatteen tai amppelin.
- Voit myös harjoitella erilaisia neule- ja virkkauspintoja ja toteuttaa itse suunnittelemasi työn.

Vaateompelu

- ylä- tai alaosan vaatteen ompelu tai vaihtoehtoisesti jo olemassa olevan vaatteen tuunaus tai korjausompelu
- oman työn itsenäinen suunnittelu valmiiden kaavojen ja ohjeiden avulla

Omavalintainen työ

- oppilas valitsee työn ja tekniikan oman kiinnostuksen mukaan

9. lk

Sisustustekstiilit

- sisustustekstiilin valmistus itse valitsemalla tekniikalla
 - kankaankuviointi valittuun sisustustekstiiliin

Vaateompelu

- ylä- tai alaosan vaatteen ompelu tai lastenvaateen suunnittelu ja valmistus valmiiden kaavojen ja lehtien ohjeiden avulla

Päätötyö

- työ pohjautuu aikaisemmin opittuihin taitoihin
- työn suunnittelu ja toteutus itsenäisesti

TEKNINEN TYÖ / 2 h (vKS2/tKS2)

Teknisen työn valinnaisten kurssien tarkoituksena on antaa eväitä selvittää tulevaisuuden teknisessä maailmassa, oppia ymmärtämään ja käyttämään hyväksi teknisiä laitteita ja teknologiaa, oppia suunnittelemaan ja rakentamaan pieniä laitteita ja esineitä sekä oppia huolto- ja korjaustaitoja jokapäiväistä elämää varten. Saat tietoa koneista, laitteista, tekniikasta ja teknologiasta. Opit käyttämään mm. puuntyöstökoneita, hitsauskoneita, sorvia ja muovintyöstökoneita. Opit valmistamaan esineitä puusta, metallista, muovista jne. Opit toimimaan sähkön kanssa turvallisesti. Pääset sisälle elektroniikan maailmaan ja rakennat pieniä laitteita. Pehdyt tietokoneen käyttöön tekniikan apuvälineenä. Opit perinteisiä käsityötaitoja. Piirrä ja suunnittele. Saat valmistaa esineitä ja laitteita omien suunnitelmiesi mukaan.

Kurssien oppisisällöt ovat jatkoa seitsemännen luokan teknisen työn kursseille. Pääsääntöisesti suurin osa tunneista on käytännön töitä. Tekemisen lomassa opitaan ja käydään lävitse oppiaineeseen kuuluvia perusasioita. Työskentely kursseilla on suurimmalta osin itsenäistä työskentelyä, mutta mukaan mahtuu myös ryhmätöitä sekä erilaisia projekteja. Kahdeksannella luokalla työskennellään pääasiassa yhteisten aihepiirien ja ongelmien ympärillä. Yhdeksännen luokan sisältö painottuu omien projektien suunnitteluun ja valmistukseen.

Pitkien valintakurssien arvioinnissa käytetään numeroarviointia. Pääpaino on käytännön työskentelyssä. Pitkät kurssit ovat ensisijainen valinta. Jos haluat työskennellä teknisessä enemmän kuin kaksi viikkotuntia, valitse lisäksi lyhytkursseja. Lyhytkurssit arvioidaan hyväksyty/hylätty, mutta sillä voi olla vaikutusta myös pitkän valinnan numeroon. Kaiken kaikkiaan voit enimmillään valita teknistä työtä neljä vuosiviikkotuntia valitsemalla yhden pitkän valinnan lisäksi 1-2 lyhytkurssia.

8. lk

- Kurssi on jatkoa 7- luokan teknisille.
- 8lk:n pitkässä valinnaisteknisissä työskennellään puoli vuotta sekä puu- että metallipuolella.
- Rakennetaan puusta ja metallista tms. materiaalista oman suunnitelman mukainen tuote tai aihepiiri voi olla myös yhteinen esim. puukko-/kirvestyö, levytyö, sähkötyö tms.
- Opetellaan ruiskumaalausta.
- Harjoitellaan teknistä piirtämistä käsin ja mahdollisuuksien mukaan tietokoneella.
- Työ voi sisältää myös sähkö- ja elektroniikan osaamista.
- Voit toteuttaa omia projektejasi tai opiskella opettajan antaman työidean mukaisesti.
- Kaikille löytyy mielekästä puuhaa taidoista tai osaamisesta riippumatta.
- Viihdy teknisen työn parissa ja opi tekemään käsilläsi hienoja ja käyttökelpoisia tuotteita.
- Työvaiheet dokumentoidaan sähköisesti.

9. lk

- Puolet vuodesta ollaan puupuolella ja puolet metallipuolella.
- Valitse itse oma kiinnostuksen kohteeksi ja toteuta oma projektisi.
- Jos projektisi vaatii paljon työtunteja, voit tehdä samaa työtä myös lyhytkurssilla.
- Opi samalla vaikkapa MIG-, TIG-, puikko-, kaasu- ja pistehitsauksen salat tai syvenny metallisorvauksen mielenkiintoiseen maailmaan.
- Voit tehdä kone-, sähkö- ja elektroniikkatöitä.
- Puun- ja muovintyöstö monenlaisilla koneilla ja laitteilla on myös mahdollista.
- Kaikki koneet ja laitteet sorvista sirkkeliin käytettävissä.

TEKNOLOGIAKURSSI / 2 h (tKS3)

Robottiikan ,pelisuunnittelun ,laiterakentelun ja ohjelmoinnin kurssi.

G DEVELOP on avoimen lähdekoodin tekoälypohjainen pelimoottori. Tee peli ja julkaise se vaikka Steamissa.

VEX IQ on mikrokontrolleripohjainen laiterakentelu ja ohjelmointiympäristö . Rakenna mahdollisimman tehokas taistelurobotti.

ARDUINO on avoimeen laitteistoon perustuva elektroniikka ja ohjelmointiympäristö.

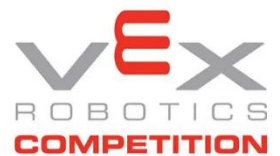
MICROBIT Ohjelmoinnin alkeet helposti haltuun.

CNC-LASER Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat jonkin omavalintaisen työn.

3D-TULOSTUS Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat jonkin omavalintaisen työn.

Teknologiakurssi on tarkoitettu kaikille , joita ympäristön teknologiset ilmiöt ja omaehtoinen ideointi kiinnostavat.

Aikaisempaa ohjelmointi tai rakenteluharrastusta ei tarvita.

3. KOTITALOUS / 2 h (vKO/tKO)

Kurssin tavoitteena on syventää 7. luokalla opittuja käytännön toiminta-, työskentely-, ja yhteistyötaitoja, sekä vuorovaikutus-, ryhmätyö- ja tiedonhallintataitoja.

Kurssin sisältöalueita ovat 8.-9. luokalla ruokaosaaminen ja ruoka- ja tapakulttuuri, arkiaterioiden suunnittelu ja valmistaminen, perinne- ja maakuntaruokat, erityisruokavaliot, kalenterivuoden ja kodin juhlien suunnittelu, ruokaturvallisuus, kodin puhtaanapito sekä kuluttaja- ja talousosaaminen.

8. luokalla perehdytään perinne- ja maakuntaruokiin, suomalaiseen ruoka- ja tapakulttuuriin ja erityisruokavaliioihin.

9. luokalla paneudutaan kansainvälisiin ruoka- ja tapakulttuureihin.

Kurssilla tehdään ruokaa ja leivotaan monipuolisesti yllä olevien sisältöjen mukaisesti huomioiden nykyajan kulttuurimuutokset.

4. MUSIIKKI / 2 h (vMU)

Kurssin tavoitteena on ennen kaikkea nauttia monipuolisesta musisoinnista, syventää musiikin tekemisen taitoja sekä kykyä tulkita kuunneltua ja kirjoitettua musiikkia. Kurssilla syvennyttään eri aikakausien, genrejen ja maiden musiikin tuntemukseen. Luovuutta ja uskallusta soittaa ja laulaa vahvistetaan rohkaisemalla muun muassa sovitusten tekoon. Kurssilla opetellaan laulamista, tervettä äänenkäyttöä sekä mikkiin laulamista, soittamista unohtamatta! Ryhmän halutessa, voimme tehdä yhteistyötä myös muiden oppiaineiden kanssa. Myös esiintymiskokemusta on mahdollista kartuttaa tämän valinnaisen myötä! Soittimina käytetään sekä bändisoittimia että oppilaiden itse tuomia/toivomia soittimia mahdollisuuksien mukaan. Oppilaat pääsevät myös itse vaikuttamaan kurssin ohjelmistoon.

Kurssille voi osallistua myös ilman aiempaa kokemusta musiikkiharrastuksesta. Tärkeintä on kiinnostus, oma into ja halu oppia uutta. Tuuhan mukaan!

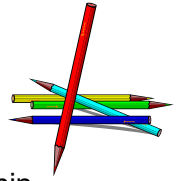
5. KUVATAIDE / 2 h (vKU/tKU)

Pitkä valinnainen 8. luokalla ja 9. luokan syksyllä

Kuvataide pitkänä valinnaisena jatkuu koko yläkoulun ajan, kaksi tuntia viikossa. Työskentely on hyvin käytännönläheistä. Pääpaino on piirustuksen ja maalauksen eri tekniikoissa, joihin perehdytään erilaisia harjoitustöitä tekemällä. Töiden aiheet ovat vapaavalintaisia, jolloin oppilaat pääsevät tekemään kuvia, jotka ovat heille itselleen tärkeitä ja kiinnostavia. Osa tekniikoista on ennestään tuttuja, jotkut uusia. Tekniikat käydään yhteisesti läpi esimerkkiteosten ja -videoiden avulla. Yksilöllistä ohjausta saa koko ajan. Pitkän kuvituksen valitsemiselle ei ole arvosanarajoituksia, mutta valintoja tehdessä kannattaa arvioida omia taitoja realistisesti. Tärkein kriteeri on oma kiinnostus ja motivaatio, jos kuvan tekeminen on mukavaa ja jaksat keskittyä vaativiinkin töihin, niin tervetuloa kuvistunneille!

9. luokan kevät

Pitkän valinnaisen loppuvaiheessa on perehdytty lukuisiin erilaisiin kuvantekemisen tapoihin. 9. luokan keväällä tehdään päättötyö, jolla oppilaat pääsevät näyttämään parasta osaamistaan. Päättötyö koostuu useammasta osa-alueesta; tarkoitus on koota portfoliokansio, joka sisältää valmiit työt, luonnoksia ja kokeiluja eri työvaiheista sekä kirjallinen pohdinta ja itsearviointi työskentelyn etenemisestä. Päättötyö voi olla yksi isompi teos tai useamman työn sarja, jonka teemat ja työskentelytavat oppilaat saavat itse päättää oman kiinnostuksen ja vahvuusalueiden mukaan.

6. MUUT

KAUPALLISET AINEET / 2 h (vKP)

(yrittäjyyspainotteinen)

Kaupallisissa aineissa opiskellaan talousasioiden hoitoon, yrittäjyyteen ja taloudelliseen kulutuskäyttäytymiseen liittyviä asioita.

Opiskelun tavoitteena on antaa oppilaille myönteinen kuva yrittäjyydestä ja liike-elämän toimesta, saada oppilaat kiinnostumaan talouteen ja yrittäjyyteen liittyvistä asioista, seuraamaan omaehtoisesti talousmaailman tapahtumia, antaa oppilaille valmiuksia selviytyä tulevaisuudessa kuluttajana yhteiskunnassa ja löytää tietoa talousasioista eri lähteistä.

Kurssin aikana tehdään tutustumiskäyntejä eri yrityksiin. Opiskelu sisältää ryhmä- ja parityöskentelytehtäviä, esim. kauppatutkimuksia, hintavertailuja, yrittäjähaastatteluja sekä kirjallisia kotitehtäviä. Opetusmateriaalina käytetään oppikirjan lisäksi mm. nettiä, opiskelumonisteita, sanomalehtiä, yritystiedotteita sekä mainoksia.

8. lk

- ✓ Oman talouden suunnittelu
- ✓ Kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet
- ✓ Maksutavat
- ✓ Pankki- ja postipalvelut
- ✓ Asunnon vuokraaminen ja ostaminen
- ✓ Lainan hakeminen
- ✓ Työn hakeminen
- ✓ Työsopimus
- ✓ Sijoittaminen
- ✓ Hinnanmuodostus
- ✓ Taloussuhdanteet

9. lk

- * Kaupankäyntikulttuurit
- * Ulkomaankauppa
- * Yrityksen perustaminen
- * Yritysmuodot
- * Yrityksen tunnusluvut
- * Markkinointi
- * Hinnanmuodostus
- * Inflaatio
- * Kustannuslaskenta
- * Kirjanpito
- * Verotus

MAA- JA METSÄTALOUS / 2h (vMM)

Tavoitteena on herättää kiinnostusta ja arvostusta maa- ja metsätaloutta sekä puutarhanhoitoa kohtaan ja antaa niissä tarvittavia perustaitoja.

Opinnot antavat valmiuksia ymmärtää maa- ja metsätalouden sekä puutarhanhoidon kansantaloudellinen merkitys. Lisäksi opinnot antavat valmiuksia hakeutua alan jatkokoulutukseen.

Tunneilla tutustutaan mm. kotieläimiin, viljelykasveihin, maatalan koneisiin, huone- ja puutarhakasveihin, metsänhoitoon ja alan ammatteihin

Näitä asioita voidaan käydä läpi oppilaiden kiinnostuksen mukaan painottaen. Tutustumiskäyntejä tehdään mahdollisuuksien mukaan.

YHDEN VUOSIVIKKOTUNNIN ”LYHYET” VALINNAISAINEET 8. JA 9. LUOKALLA

1. KOTITALOUS

8. Ik

NUORISO KOKKAA JA LEIPOO (xKO81)

Onko nälkäkiukku? Kiinnostaako kokkailu? Hyvä ruoka parempi mieli. Kurssilla tehdään arkiruokia ja -leivonnaisia sekä trendikkäitä juttuja esim. tiktok reseptit. Kurssilla tutustutaan uusiin ruoka-aineisiin ja ruoanvalmistus- sekä leivonta menetelmiin. Kurssilla voidaan kokkailla suolaista ja makeaa ruokia, leivonnaisia ja jälkiruokia. Kurssilla on mahdollisuus lähteä myös kokkailemaan nuotiolle. Kurssia suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssi ei vaadi pitkää valinnaista.

ILOISET JAUHOPEUKALOT (xKO82)

Tekeekö mieli jotain hyvää? Innostaako leipominen? Tule kurssille mukaan opettelemaan leipomista erilaisilla taikinoilla ja tekniikoilla. Kurssilla leivotaan sekä makeita että suolaisia leivonnaisia someilmiöitä unohtamatta, esim. tiktok-reseptit. Opetellaan käyttämään myös valmistaikinoita itsetehtyjen kaverina. Kurssia suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Mahdollisuus myös lähteä ulos nuotion äärelle kokkailemaan. Kurssi ei vaadi pitkää valinnaista.

9. Ik

SUOLAISTA & MAKEAA (xKO93)

Onko nälkäkiukku? Hyvä ruoka parempi mieli. Kurssilla tehdään arkiruokia ja -leivonnaisia sekä kansainvälisiä uusia trendikkäitä juttuja esim. tiktok reseptit. Kurssilla tutustutaan uusiin ruoka-aineisiin ja ruoanvalmistus- sekä leivonta menetelmiin. Kurssilla on mahdollisuus lähteä myös kokkailemaan nuotiolle sekä mahdollisuus toteuttaa tutustumiskäyntejä paikallisiin ruokapalveluja tuottaviin yrityksiin, esim. kokkailureissu Jedulle. Kurssia suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssi ei vaadi pitkää valinnaista.

HEI ME LEIVOTAAN (xKO94)

Tekeekö mieli jotain hyvää? Kannattaisiko leipoa? Kurssilla leivotaan sekä makeita että suolaisia leivonnaisia someilmiöitä unohtamatta. Opetellaan käyttämään myös valmistaikinoita itsetehtyjen kaverina. Kurssia suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Mahdollisuus myös lähteä ulos nuotion äärelle kokkailemaan sekä mahdollisuus toteuttaa tutustumiskäyntejä paikallisiin ruokapalveluja tuottaviin yrityksiin, esim. kokkailureissu Jedulle. Kurssi ei vaadi pitkää valinnaista.

2. TIETOTEKNIikka

8. lk

GOOGLen APUOHJELMAT TUTUKSI (xATK81)

Käydään läpi koulussa ja töissä tarvittavia perustaitoja. Harjoitteleme tekstinkäsittelyä (muokkaaminen, ei kirjoittaminen), taulukkolaskentaa ja esityksen tekemistä Googlen perustyökaluilla (Docs, Sheets ja Slides).

Kokoamme oman nettisivun Sites:in avulla. Tutustumme Googlen karttapalveluihin. Lisäksi testailemme kuvankäsittelyä ja oppilaiden omien toiveiden mukaan muita perusjuttuja.

NÄPPÄINTAIDOT (xATK83)

Tavoitteena on oppia tietokoneen käytössä tarpeellisen kymmensormijärjestelmän käyttö.

Harjoitellaan mekaanista kirjoitustaitoa edeten kirjainpari kerrallaan, opiskelu tapahtuu omassa tahdissa opetusohjelman (NäppisTaituri) avulla.

Kurssi on suoritettu hyväksyttävästi, kun tekee määrätyt harjoitukset ja läpäisee lopuksi 10 minuutin kirjoituskokeen.

9. lk

NÄPPÄINTAIDOT (xATK93)

Tavoitteena on oppia tietokoneen käytössä tarpeellisen kymmensormijärjestelmän käyttö.

Harjoitellaan mekaanista kirjoitustaitoa edeten kirjainpari kerrallaan, opiskelu tapahtuu omassa tahdissa opetusohjelman (NäppisTaituri) avulla.

Kurssi on suoritettu hyväksyttävästi, kun tekee määrätyt harjoitukset ja läpäisee lopuksi 10 minuutin kirjoituskokeen.

3. KÄSITYÖ

TEKSTIILITYÖ

8. Ik

LYHYTKURSSI 1 (xKS81)

Tavoitteena on kädentaitojen kehittäminen pienten töiden avulla. Oppilas tutustuu erilaisiin käsityötekniikoihin ja materiaaleihin sekä oppii tulkitsemaan ja soveltamaan ohjeita. Kurssilla kehitetään tavoitteellista, omatoimista ja laadukasta työskentelytaitoa ja näin oppilaan vahva luottamus omiin taitoihin lisääntyy ja sitä kautta käsityöinnostus kasvaa.

Opettajan ohjauksella oppilas voi itse vaikuttaa siihen mitä hän kurssilla valmistaa. Kurssilla voit valmistaa mm. pieniä kodintekstiilejä, somisteita ja asusteita, koruja, pehmeitä leluja tai erilaisia lankatöitä.

9. Ik

LYHYTKURSSI 2 (xKS95)

Tavoitteena on kädentaitojen kehittäminen uusien ja tuttujen tekniikoiden avulla. Oppilas tutustuu erilaisiin käsityötekniikoihin ja materiaaleihin sekä oppii tulkitsemaan ja soveltamaan ohjeita. Kurssilla kehitetään tavoitteellista, omatoimista ja laadukasta työskentelytaitoa ja näin oppilaan vahva luottamus omiin taitoihin lisääntyy ja sitä kautta käsityöinnostus kasvaa.

Opettajan ohjauksella oppilas voi itse vaikuttaa siihen mitä hän kurssilla valmistaa. Kurssilla voit valmistaa mm. vaatteita, kodintekstiilejä, erilaisia lankatöitä kuten virkkauksia ja neuleita tai kirjontatöitä. Mahdollisuuksien mukaan taitoja voi syventää värjäyksen, kankaanpainannan ja huovutuksen tekniikkoja hyödyntäen.

Kurssin voi valita vaikka ei olisi suorittanut kurssia lyhytkurssi 1.

TEKNINEN TYÖ

8. Ik

LYHYTKURSSI 1 (xKS82)

LYHYTKURSSI 2 (xKS83)

- Voit valita yhden lyhytkurssin.

- Lyhytkurssilla voi aihealue olla yhteinen tai vapaasti valittava.

- Kurseilla voidaan esim. valmistaa oppilaan harrastuksiin liittyviä töitä tai vaikkapa perehtyä tekniseen laiteympäristöön ja tekniikoihin.

KORUKURSSI (xKS84)

Korukurssilla tutustutaan erilaisiin korujen valmistustapoihin ja korusuunnitteluun. Materiaaleina käytetään esim. metallia, puuta, luuta, muovia, nahkaa, koruhartsia ja kierrätysmateriaaleja oman mielenkiinnon mukaan. Kurssilla suunnitellaan ja tehdään sormuksia, korvakoruja, riipuksia tai koriste-esineitä.

9. Ik

LYHYTKURSSI 3 (xKS96)

LYHYTKURSSI 4 (xKS97)

- Voit valita lyhytkursseja yksi taikka kaksi.
- Työt painottuvat oppilaan omiin ideoihin.
- Kaikki koneet ja laitteet ovat käytettävissä.

4. KUVATAIDE

8. Ik

PIENOISMALLIKURSSI (xKU81)

Pienoismalli -kurssilla tehdään rakennelmia ja veistoksia eri materiaaleista. Aiheena voivat olla esim. ihmis- ja eläinhahmot, esineet, rakennukset, kulkuneuvot, erilaiset miljööot sekä fantasiahahmot ja -maailmat. Ideoita haetaan mm. valokuvista, kirjoista, peleistä, harrastuksista ja mielikuvituksesta. Kurssilla tehtävät työt ovat näköismalleja, eli moottoroituja kulkuneuvoja emme tee. Jos muotoilu ja rakentelu kiinnostaa ja pidät tarkkuutta ja huolellisuutta vaativista tehtävistä, tällä kurssilla niitä on tarjolla!

KERAMIikka JA KUVANVEISTO (xKU82)

Keramiikka ja kuvanveisto -kurssilla tehdään kolmiulotteisia töitä, materiaaleina mm. savi, kipsi, puu, polystyreeni ja paperimassa. Töiden aiheet saa päättää itse, tai ne voidaan sopia yhteisesti kurssilaisten toiveitten mukaan. Kurssilla keskitytään käytännön tekemiseen, varsinaista teoriaa ei ole. Erilaisiin tekniikoihin tutustutaan esimerkkistöiden ja -videoiden avulla.

9. Ik

KAMERAKURSSI (xKU93)

Kamerakurssilla keskitytään valokuvauksen ja videokuvauksen alkeisiin. Käydään läpi perusasioita, joista on hyötyä tavalliselle kotikuvaajalle. Kurssilla on jonkin verran teoriaa; perehdytään mm. valo- ja elokuvan syntyyn ja kehitykseen, sommitteluun, rajaukseen, kuvakokoihin ja kuvakulmiin, henkilökuvaukseen, kameranliikkeisiin ja editoinnin perusasioihin. Harjoitukset tehdään pienissä

ryhmissä, ja kurssille tulevan on varauduttava siihen, että jokainen kuvaa ja on myös itse kuvattavana. Kurssin loppuvaiheessa tehdään päättötyö, joka voi olla esim. lyhytelokuva, audiovisuaalinen esitys, valokuvasarja tms. Kurssille osallistujalta edellytetään kiinnostusta ja hyvää työskentelymotivaatiota!

PIIRUSTUS JA MAALAUUS (xKU94)

Harmittaako, jos et tullut 7. luokalla valinneeksi pitkää kuvista? Tai, jos valitsit niin tuntuuko siltä, ettei kaksi tuntia viikossa riitä? Tule Piirustus- ja maalauskurssille! Tarjolla on perustaiteilua vapaavalintaisilla tekniikoilla. Kurssin alussa mietitään yhteisesti suuntaa antavat aihepiirit, joita saa soveltaa vapaasti.

5. MUSIIKKI

8. lk

BÄNDIKURSSI 1 (xMU81)

Kurssilla opetellaan yhteissoittotaitoja. Kurssilla soitetaan mm. kitaraa, bassoa, koskettimia ja lyömäsoittimia. Lisäksi myös laulu on yhtenä vaihtoehtona, bändissä hän voi olla laulajakin! Kurssille voi osallistua ilman aiempaa soittokokemusta. Kurssilla voi kehittää myös oman instrumentin taitoja. Oppilaat pääsevät itse vaikuttamaan kurssin ohjelmistoon ja heillä on mahdollisuus esiintyä koulun tilaisuuksissa.

LAULUKURSSI 1 (xMU82)

Kurssin tavoitteena on kehittää laulutaitoa ja äänenkäyttöä. Kurssilla lauletaan yksinäänisiä ja moniäänisiä lauluja sekä nuottien että korvakuulon avulla. Kurssin ohjelmisto sisältää musiikkia eri kulttuureista, aikakausilta ja genreistä. Oppilaat pääsevät itse vaikuttamaan kurssin ohjelmistoon ja heillä on mahdollisuus esiintyä koulun tilaisuuksissa.

9. lk

BÄNDIKURSSI 2 (xMU93)

Jatkokurssi 8. luokan kurssiin. Kurssin tavoitteena on laajentaa soittotaitoja. Ohjelmisto sisältää musiikkia eri kulttuureista, aikakausilta ja genreistä.

LAULUKURSSI 2 (xMU94)

Jatkokurssi 8. luokan kurssiin. Kurssin tavoitteena on kehittää laulutaitoa ja äänenkäyttöä. Kurssin ohjelmisto sisältää musiikkia eri kulttuureista, aikakausilta ja genreistä.

6. LIIKUNTA

8. Ik

PALLOILUKURSSI (xLI81)

Syvennetään taitoja ja taktista osaamista tunnetuimmissa palloilulajeissa. Sisältö: jalkapallo, salibandy, jääkiekko, koripallo, sulkapallo, lentopallo, käsipallo, futsal jne. Oppisisältöä painotetaan oppilaiden toiveiden ja vuodenaikojen mukaan.

ERÄKURSSI 1 (xERÄ81)

Liikutaan ja majoitutaan luonnossa, tutustutaan jokaisenoikeuksiin, harjoitellaan retkikeittimien käyttöä, tulen tekemistä, ruuanlaittoa eräolosuhteissa, ensiaputaitoja sekä muita erätaitoja. Harjoitellaan kartan ja kompassin käyttöä. Kurssilla tehdään pieni yhden yön vaellus (voi olla viikonloppuna).

9. Ik

KUNTOILU-/KUNTOSALIKURSSI (xLI93)

Opiskellaan fyysisen kunnon kehittämisen periaatteita, erilaisia harjoitusmuotoja ja turvallisia tekniikoita. Sisältö: kuntosaliharjoittelu, kehonpainoharjoittelu, kuntopiirit jne. Sisältöä painotetaan tilojen saatavuuden ja oppilaiden toiveiden mukaan.

KAMPPAILULAJIT (xLI94)

Kurssilla tutustutaan tunnetuimpien kamppailulajien perusteisiin teoriassa ja käytännössä. Pääset kokeilemaan seuraavia lajeja:

- Aikido
- Brasilialainen jiu-jitsu (BJJ)
- Shaolin jiu-jitsu
- Judo
- Karate
- Nyrkkeily
- Thainyrkkeily
- Vapaapaini
- Kreikkalais-roomalainen paini
- Vapaaottelu

ERÄKURSSI 2 (xERÄ91)

Harjoitellaan luonnossaselviytymistaitoja , valmistetaan vieheitä ja pyydyksiä sekä kokkaillaan luonnon raaka-aineista ja saaliista.

7. MAANTIETO

9. lk

MATKA MAAILMAN YMPÄRI (xGE91)

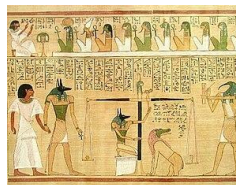
- o tutustutaan sähköisten karttojen ja nettilähteiden avulla paikkoihin eri puolilla maailmaa
- o "nojatuolimatkat" maailman ympäri
- o vähemmän tunnetut matkailukohteet
- o tutustutaan paikkatietoon ja sitä hyödyntäviin sovelluksiin
- o syvennyttään esim. reittioppaiden käyttöön

8. HISTORIA

8. lk & 9. lk

HISTORIAN HAVINAA (xHI81, xHI91)

Kurssilla käydään läpi aiheita, joita pakollisilla historian kursseilla ei käsitellä syvällisesti tai ollenkaan. Aiheet ja työtavat päätetään kurssin alussa yhdessä oppilaiden kanssa.

Aiheina voivat olla oppilaiden kiinnostuksen mukaan esimerkiksi muinainen Egypti, lautapelien historia, sukututkimus, paikkakunnan historia, historian tunnetut murhamysteerit, legendat, sotahistoria.

Tunneilla voidaan mahdollisuuksien ja oppilaiden kiinnostuksen mukaan esimerkiksi katsoa historiallisia elokuvia, pelata pelejä ja tehdä niitä, pitää esitelmiä ja käyttää sähköisiä materiaaleja.

9. MUUT

8. lk & 9 lk

MUSIIKKIA JA MAKUJA (xMUKO81, xMUKO91)

Tässä valinnaisessa järjestetään musiikkiesitys live-yleisölle pienillä purtavilla höystettynä. Kurssilla pääset suunnittelemaan musiikkia ja ruokaa sisältävän elämyksen, joka koostuu hyvästä ruoasta ja musiikista. Kurssin sisältöä suunnitellaan yhdessä opettajien ja oppilaiden kanssa, niin että pystyisit mahdollisuuksien mukaan molempiin osa-alueisiin. Kurssille voit osallistua ilman mitään erityisosaamista, niin kotitalouden kuin musiikinkin puolesta. Tärkeintä on kiinnostus, oma into ja halu oppia jotakin uutta ja erikoista. Elämystilaisuus itsessään tarjotaan yleisölle jonakin arki-iltana, joka sovitaan kurssin suunnittelun yhteydessä. Tulethan sinäkin reippaasti mukaan!

LUKUPIIRI (xAI81, xAI91)

Tervetuloa lukupiiriin!

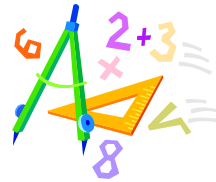
Kurssilla luemme suomenkielistä kirjallisuutta, keskustelemme lukemastamme ja teemme monipuolisia tehtäviä ryhmän toiveiden mukaan.

IHMISUHDEKIEMUROITA (xIK81, xIK91)

Ihmissuhdekiemura-kurssilla käsitellään ihmisen elämää vauvasta vanhuuteen, erilaisia tunnetiloja, miten niitä tulisi käsitellä. Ihmistä eri ikä- ja elämän vaiheissa, erilaisia kaveri- ja ystävyysuhteita. Sitä kaikkea, mikä meidän mielialaamme vaikuttaa, miten me näytämme sitä ulospäin, kuinka kohtelemme toisia. Miltä toisesta voi tuntua? Miten oppia sietämään erilaisia tunteita, vaikka ne eivät aina olisi mukavia. Elämän ihmissuhdetaitoja.

LISÄKSI 9 LK:LLE VOI VALITA:

SYVENTÄVÄ MATEMATIIKKA (xMA91)

Kurssin tarkempi sisältö suunnitellaan aina yhdessä oppilaiden kanssa kurssin alussa.

Tavoitteena on parantaa valmiuksia opiskella matematiikkaa jatko-opinnoissa ja syventää aiemmin opittuja taitoja. Esimerkkejä aihealueista: matemaattiset pulmat, pakopelit, fraktaalit, graafit, kombinatoriikka, logiikka, matematiikan historia, polynomit ja funktiot.

Kurssilla tutustutaan matemaattisiin ohjelmiin kuten Geogebbran käyttöön ja harjoitellaan käyttämään esim. lukiossa tarvittavia sähköisiä apuvälineitä.

AJAN HERMOLLA (xYH91)

Kurssilla seurataan ajankohtaisia uutisia Suomesta ja maailmalta. Tutustutaan merkittävien ja kiinnostavien tapahtumien historiallisiin taustoihin, ja pohditaan niiden tulevaa kehitystä.

Tiedemaailman uusimpia keksintöjä ja ilmiöitä seurataan monipuolisesti. Kurssilla voidaan syventää myös yhteiskuntaopin kurssilla käytyjä perhettä ja yksilöä koskevia asioita, kuten perinnönjako, omaisuuden ositus, rikosseuraamukset, lapsen asema ja opiskelijan tuet. Sisältöjä ovat eri uutislähteet, sekä niihin liittyvät ohjelmat ja dokumentit. Työtapoja ovat erilaiset uutisiin liittyvät tehtävät, ja niiden pohjalta käytävä keskustelu.

BOOSTIA OPISKELUUN (xBO91)

Kurssilla käydään läpi erilaisia tapoja oppia ja opiskella tutustuen eri oppimistekniikoihin ja menetelmiin. Käytännössä niitä sovelletaan meneillään oleviin opintoihin eri aineissa esim. harjoitellaan tuleviin kokeisiin, opetellaan läksynä olevia asioita ja harjoitellaan opiskelun aikatauluttamista. Kurssilla syvennyttään myös erilaisiin menetelmiin tukea ja tehostaa oppimista, kuten esim. rentoutumisharjoitukset, unen merkitys, ravinto, muistiharjoitukset & aivojumppa.

Tule mukaan ja löydä itsellesi sopivimmat oppimismenetelmät ja opiskelutekniikat!

KAUNOKIRJOITUSTA (xAI92)

Kurssilla opetellaan kirjoittamaan kaunokirjoitusta. Opitaan muun ohella kirjoittamaan oma nimikirjoitus kaunokirjoituksella. Tutustutaan myös erilaisiin kaunokirjoituksiin.

VALINTAKORTTIMALLI 8 LK

VALINNAISAINEIDEN VALINTAKORTTI

8 LK

Haapaveden yläkoulu

lukuvuosi 2026-2027

Oppilaan nimi	Luokka
---------------	--------

Pitkät valinnaiset 8. ja 9. lk varten

Valitse 2 pitkää valinnaista. Molemmista koreista yksi.

Et voi valita samaa valinnaisainetta molemmista koreista.

Merkitse valintasi X:llä. Tee merkintä "Valintani" sarakkeeseen

KORI 1		Valintani	KORI 2		Valintani
KOTITALOUS	KO		KOTITALOUS	KO	
KUVATAIDE	KU		KUVATAIDE	KU	
KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ	KS2		KÄSITYÖ: TEKNINEN TYÖ	KS2	
MUSIIKKI	MU		MUSIIKKI	MU	
SAKSA B2	SA		KÄSITYÖ: TEKSTIILITYÖ	KS1	
KAUPALLISET AINEET	KP		TEKNOLOGIAKURSSI	KS3	
MAA-JA METSÄTALOUS	MM				

Lyhyet valinnaiset 8. lk varten

Valitse alla olevasta taulukosta **yksi** lyhyt valinnainen. Merkitse valintasi X:llä.

Tee merkintä "Valintani" sarakkeeseen, ei tummennettuun kohtaan merkintää.

TIETOTEKNIikka		Valintani	HISTORIA		Valintani
Googlen apuohjelmat tutuksi	xATK81		Historian havinaa	xHI81	
Näppäintaidot	xATK83		KUVATAIDE		
KOTITALOUS			Pienoismallikurssi	xKU81	
Nuoriso kokkaa ja leipoo	xKO81		Keramiiikka ja kuvanveisto	xKU82	
Iloiset jauhopeukalot	xKO82		MUSIIKKI		
KÄSITYÖ (tekstiilityö)			Bändikurssi 1	xMU81	
Lyhytkurssi 1	xKS81		Laulukurssi 1	xMU82	
KÄSITYÖ (tekninen työ)			MUUT		
Lyhytkurssi 1	xKS82		Musiikkia ja makuja	xMUKO81	
Lyhytkurssi 2	xKS83		Lukupiiri	xAI81	
Korukurssi	xKS84		Ihmissuhdekiemuroita	xIK81	
LIIKUNTA					
Palloilukurssi	xLI81				
Eräkurssi	xERÄ81				

Haapavedellä ____ / ____ 202__

oppilaan allekirjoitus

huoltajan allekirjoitus

Onnistunut valinta keventää koulutyötä ja lisää koulussa viihtymistä.

Mieti tarkkaan valintasi. Tehdyt valinnat ovat sitovia!

Palauta valintakorttisi opolle pe 6.2. mennessä.

